ÖNTÖZZÜK A VETEMÉNYESKERTET!

Miután nemcsak farmon gazdálkodó, hanem városokban dolgozó honfitársaink közül is legtöbben maguk szeretik konyhakertjükben előállitani a háztartásban oly nagy szerepet játszó zöldségféléket, a következőkben röviden kitérünk az időjárás hiányosságait potló öntözés fontosságára.

Azt tudja mindenki, hogy viz nélkül a növény nem élhet. Ha a talajban mindaz a tenyészeti feltétel, ami a növény életmüködéséhez szükséges, meg is van, de a viz a kellő mennyiségben nincs meg, akkor a növény fejlődésében a vizhiány következtében eleinte szünet áll be, a növekedésnek nyomát se látjuk. Majd későbben, ha a szárazság tovább tart, a fonnyadás jelei mutatkoznak, mig végül a levélzet megsárgul, lehull és gyakran az egész növény elpusztul.

A nagy szárazság olykor tetemes károsodást idéz elő. A tikkasztó hőségben a kaszálók, legelők kisülnek, a gabonafélék szemei összezsugorodnak, a borsó, zöldbab megvénül s mindebből a termelőre mérhetetlen veszteség háramlik. Ilyen aszályos időjárásban hányszor tekintünk az égre és esőért epekedünk, mert jól tudjuk, hogy egy kiadós jó eső aranyakat ér.

A kanadai szélsőséges időjárási viszonyok között a nyár általánosságban száraz jellegü. Ez a körülmény változtatta ki azt a gazdálkodási rendszert, hogy fő képen gabonatermesztéssel foglalkoznak különösen a nyugati farmerek. Mikorra ugyanis a nyári tartós szárazság bekövetkezik, a gabonafélék már-már beérnek és ezekben az aszály kevésbbé okozhat oly nagy károsodást, mint más növényzetben.

Mondanunk se kellene, hogy nagy szárazság idején az öntözésnek milyen fontossága van. A mi éghajlatunk csapadékeloszlása nem valami szerencsés. Az évi átlagos légköri csapadék igen nagy része őszre és tavaszra esik. A száraz nyári időjárás, amikor a talaj nedvesség elpárolgása és a növényzet által történő felhasználása a legnagyobb mérvü, az igényesebb növények termesztése nem mondható kedvezőnek.

A sok vizet kivánó zöldségfélék öntözés nélkül eredménytelen nem termeszthetők. Kivételt képeznek a lapályos fekvésü területek, amelyekben a talajnak állandóan megvan a természetes nedvessége. Szárazabb természetü talajokon azonban a növényzet vizszükségletét okvetlenül pótolnunk kell, mert ha csak a légköri csapadékra számithatunk, akkor sok esetben többféle növény termesztése kockázatos.

A növényzet ugyanis fejlődése idején, nagymennyiségü vizet kiván. A vizet a gyökerek veszik fel a talajból. Ha a talajban a kellő nedvesség megvan, a növény jól fejlődik, azaz gyorsan nő. Ennélfogva az esőzés tüneményes fejlődést mozdit elő mindenféle növénynél. Az esőviz gyors hatását az a körülmény is fokozza, hogy a növény zöld levelein és egyéb gyenge zöld részein keresztül, a levegőből is képes vizet felvenni.

NÖVÉNYEK LEGFONTOSABB ALKOTÓRÉSZE A — VIZ

A talajnedvesség megtartása egyik legfontosabb feladata a növénytermelőnek. És erre a legjobb eszköz a kapa és a kultivátor, mert ezeknek a munkája a leghatásosabb a talaj felszinének állandó porhanyón tartására. Ha figyelembe vesszük, hogy a zöld, lében dus növények sulyának mintegy 95 százaléko viz, könnyen megállapitható, hogy a növényzetnek mily nagy a vizfogyasztása. Ha ehhez még azt is számitjuk, hogy a gyökerek által a talajból fölvett viz fölöslege a levélzet nyilásain át elpárolog és a levegőbe jut, akkor megértheljük, hogy mily sok vizet fogyaszt a növény a teljes kifejlődéséig.

A gyökérzet által fölvett viz nem tiszta állapotban jut a növénybe. A viz a talaj tápláló sóit felodja és magával viszi a növénybe. Annak testét e tápsók révén felépiti, gyarapitja. Ha tehát a viz nem tartalmaz ártalmas anyagokat, akkor a növény gyorsan és tökéletesen fejlődik. Ellenben, ha a vizben ártalmas ásványi vegyületek vannak, a növény beteggé lesz, esetleg el is pusztul. Például esős időjárásban, amikor az esőviz erősebb oldóképességénél fogva több meszet juttat a növénybe, mint amennyire szüksége van, akkor a levélzet megsárgul és ennek folytán beteg lesz.

Amennyire káros a növény életmüködésére a vizhiány, épp annyira ártalmas a vizbőség is. Ha a talajban huzamos ideig tul sok viz van, a gyökérzet azt felhasználni nem tudja s a növény, mint azt a cserepes-növényeknél gyakran láthatjuk, megsárgul, esetleg el is pusztul.

Amint a cserépben levő növény földje a tulságos öntözés folytán megsavanyodik és a gyökérzet megromlását okozza, azonképen a szabadföldi talaj is az állandó nedvességtől alkalmatlanná válik növénytermesztésre. Ugyanis a viz a levegőt a talaj részecskéi közül kiszoritja és ennek következtében a talaj korhadó növényrészéből, az ugy nevezett televényből, a levegő hiánya miatt televénysavak képződnek, amelyek a növényi életet megölik. Az ilyen vizenyős talajban csak a savanyu füvek és egyéb mocsári növények tenyésznek. A vizenyős talaj csak megfelelő vizlecsapolással és kiszáritással tehető miveleti növények termesztésére alkalmassá.

A természetben tiszta viz nem fordul elő. Mindig van benne idegen anyag és különféle vegyület, aszerint hogy a viz mily eredetü és milyen földrétegeken halad keresztül addig, amig a növényekbe jut. Például egyes mésztartalmu folyók kiöntésel a talajt meszessé teszik. Az ilyen talaj heves természetü és száraz ságban cserepesedik.

A viz a földrétegeken átszürődvén, a kőzetek egyes részeit feloldja. Igy keletkeznek a különféle ásványvizek. Hasonlóképen az ártézi kutak vizei is mindig tartalmaznak ásvány vegyületeket és a kutvizben is gyakran találhatók ásványi sók.

A viz oldóképessége annál nagyobb, minél több szénsav van benne. Több-kevesebb szénsav minden vizben van. Különösen akkor van sok szénsav a vizben hogy ha korhadó szerves anyagokat tartalmazó földrétegeken szürődik át. A szénsavas viz oldó hatása folytán különféle vegyületek kerülnek a vizbe, amelyek a talaj részecskéinek feloldódását nagymértékben elősegitik.

A vizben leggyakrabban található ásványi sók: a szénsavas és kénsavas mész és gipsz, továbbá a nátrium és magnézium sók oldatai. Azt a vizet, amely az emlitett vegyületeket tartalmazza, keményviznek és amely ben e sók oldatai nincsenek lágy viznek nevezzük. A tőzegrétegekben előforduló viz a televény részecskéitől megfeketedik és sok televénysavat tartalmaz. Az ilyen viz a növényre ártalmas. A mocsárvis pedig a legtöbbször vastartalmu és szintén káros a növényre.

Ha már most valamely vizet öntözésre akarunk használni, arról kell meggyőződnünk, hogy nem tartalmaz-e nagyobb mennyiségben olyan ásványi sókat, amelyek a növényzetre ártalmasak. Az a viz, amelyben az előbb emlitett ásványi sók nincsenek oly mérvben, hogy izleléssel kiérezhetők, öntözésre még használhatók. Azonban legjobb öntözésre olyan vizet használni, amely ásványi sókat nem tartalmaz. Minél tisztább a viz az ilyen ásványi sóktól, az oldó hatása annál nagyobb.

Keletkanadában a legjobb, leghiztosabb és legyorsabb pénzküldési iroda.
Pénzküldésekért teljes felelősséget vállalok.
HÁZAK, FARMOK STB., ADAS-VETELET INTÉZTESSE VELEM
Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:
LOUIS SZABO
BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.
A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS" magyar megbizottja.

SAJÁT SIRJÁRA BUKKANT AZ ÓBUDAI TEMETŐBEN

Rudi Jánosné, született Gyarmati Jolán férjétől, aki gyári munkás, huszonöt éve különválton él és az asszony évek hosszu sora óta nem törődött és nem is tudott férjéről. Néhány hónap előtt az asszony rokonai sirjának látogatására kiment az óbudai temetőbe és a temető utjain jártában egyszer csak rémülten hőkölt vissza egy sir előtt. A sir egyszerü fakeresztjén a saját nevét pillantotta meg s hogy kétsége se lehessen a tekintetben, hogy a sir tényleg az ő porhüvelyét takarja, a sirfölirat összes adatai megegyeztek a saját személyi adataival. Igy azonos volt a születési év és az elhunyt anyát gyászoló gyermekek neve is.

Bement az irodába, ahol megtudta, hogy alatt az ő nevében temettek el, két év előtt halt meg. Hazatérőben utánajárt a dolognak és megtudta, hogy férje együtt élt egy Vaskó Julia nevü leánnyal, aki két év előtt meghalt. Rudi János szomszédai, akik tudtak elvált feleségéről és a régebben meginditott, de mind ezideig nem érvényesitett pörről, amelyet az asszony férje ellen tartás cimén inditott, azt tanácsolták neki, hogy Vaskó Juliát felesége nevén temettesse el, igy biztosan szabadul a tartásdij fizetésének kötelezettsége alól. A gyári munkás igy is tett és az óta pontosan fizette a sirápolási dijakat is. Az asszony erre ujból fölvette a szünetelő tartáspör fonalát és a tárgyaláson bemutatta a temető igazgatóságának bizonyitványát, amely szerint a férj még 1928 május 10-én is fizette a sirápolási dijakat.

A biró a bemutatott okmányok alapján megállapitotta a felperes asszony személyazonosságát és tartásdij fizetésére kötelezte a férjet.

A temető igazgatóságának föl jelentésére pedig megindult az eljárás Rudi János ellen a hamis néven való eltemetés miatt.

AUSZTRÁLIAI BENSZÜLÖTTEK KIFOSZTOTTAK EGY HAJÓT

ÉS HARCBAN ÁLLNAK AZ ÜLDÖZŐSÜKRE INDULT LOVASRENDŐRÖKKEL

Ausztrália kihalófélben levő benszülöttei egymás után támadják meg a kontinens elhagyatott részeiben a fehérek farmjait, elhajtják a jószágokat a legelőkről, fosztogatják a lakásokat, ahol pedig ellenállásra találnak, könyörtelenül gyilkolnak is. Az ausztráliai lovasrendőrségnek több büntetőexpediciót is kellett már vezetnie ebben az esztendőben ilyen rabló és fosztogató törzsek ellen, de az a támadás, amelyet a legutolsó időben hajtottak végre a benszülöttek, páratlanul áll az ilyenfajta bünesetek krónikájában.

A benszülöttek most nem egy farmot támadtak meg, hanem a tengerparton egy hajót kerítettek a birtokukba és ha értettek volna ennek a kezeléséhez, bizonyosan mint kalózok tüntek volna fel rövidesen, de szerencsére ezeknek a hallatlanul primitiv embereknek fogalmuk sincsen még egy vitorlás vezetéséről se, igy megelégedtek azzal, hogy a hajót teljesen kifosztották. Az egyik partmenti hajójáratot fen tartó kisebb hajó zátonyra futott Ausztrália egyik legelhagyatottab részén és a legénység partra szállt, hogy ivóvizet keressen. Alig mentek néhány száz métert a szárazföld belseje felé, amikor egyszerre a benszülöttek egész csapata támadt rájuk és mérgezett lándzsákat hajigáltak feléjük. Az egyik lándzsa eltalált egy tengerészt, aki társainak szemeláttára néhány perc mulva meghalt, igy azután a többiek, miután fegyvertelenek voltak, nem mertek ellentállni a benszülötteknek. Természetesen a többi már gyerekjáték volt a vadaknak: csónakon a hajóhoz evezetek s azt teljesen kifosztották, majd valamennyien eltüntek a dzsungelben.

A hajó legénysége természetesen jelentést tett Port Darwinban a rablótámadásról, azonban heteken keresztül ugy zuhogott az eső, hogy gondolni sem lehetett a benszülöttek üldözésére. A hatóságok ilyenformán kénytelenek voltak várakozni, mig beáll a száraz időszak és csak akkor küldtek ki egy szakasz lovasrendőrt, vagyis 20 embert a büntető hadjárat lefolytatására.

A dsungelt, amelyben a benszülöttek tanyáznak, százkilométeres körzetben mocsarak veszik körül, de még ez az akadály sem tudta feltartani a rendőröket, akik fehér tisztjeik vezetése alatt áthatoltak a mocsárrövön és közvetlenül az őserdő szélén ütötték fel sátraikat. Komor felhős volt az égbolt egyetlen holdsugár sem világitotta meg meg a tájat, igy azután érthető, hogy a benszülötteknek sikerült a rendőrök táborát egészen meg közeliteniök, anélkül, hogy észrevették volna őket. Szerencsére a vadak nem mertek egészen a sátrakig hatolni, hanem táma dásukat mérgezett lándzsáik hajitásával kezdték meg, különben a lovasrendőr-csapatot kétségkivül sikerült volna teljesen megsemmisiteniök.

A lándzsatámadásra a rendőrök természetesen azonnal heves tüzeléssel válaszoltak és sikerült is a benszülötteket vissza verniök. Sajnos a támadás egy lovasrendőr életébe került, akit a bakombján talált el egy mérgezett lándzsa. Nem kevesebb, mint 17 ilyen mérgezett lándzsát találtak a rendőrök a támadás visszaverése után, részben a sátrak penyvájában, részben pedig a moszkitó-hálókba beakadva s ha ezek közül bármelyik talált volna, a seb föltétlenül halálos lett volna.

A rendőrszakasz most segitséget kért Port Darwinból, miután az óriási őserdőt ők egyedül nem tudták átkutatni.

NYÁRI MAGYAR ISKOLA ROBBIT LAKEN

Saskatchewan egyik legészakibb és legujabb, de sokat igérő magyar telepén Horváth Ida testvér a Szociális Misslótársulat stockholmi házának főnőknője egész julius folyamán magyar iskolát tart Father Tombu ottani plébános felkérésére.

A Robbit Lake környéki magyarok nagy örömmel veszik Ida testvér fáradozását annál is inkább, mert azon a vidéken még nagyon hiányos az iskolarendszer és igy a szociális testvérek áldozatkész fáradozásának köszönhető, hogy a kis magyarok nem maradnak el az iskolákkal ellátott régibb telepek diákjai mögött és — ami legalábbis van olyan fontos — nem fogják elveszteni magyarságukat.

MAGYAROK VILÁGKONGRESSZUSA BUDAPESTEN 1929 AUG. 22, 23, 24-ÉN

Kongresszusi központi igazgatóság: BUDAPEST, V., GÉZA U. 4 SZ. FÉLEMELET.

Minden tudakozódás és bejelentéssel oda kell fordulni!

DALOSVERSENY DEBRECENBEN

203 dalárda 1200 magyar dalosa gyült össze a debreceni dalos versenyre s tett tanuságot a nemzeti együttérzés erős lángolásáról. A dalosok Magyarország minden társadalmi rétegét képviselték s az összetartás fényes bizonyitékát nyujtották.

Az elsődijat a MÁV gépgyári Acélhang dalárdája nyerte.

AZ ELSŐ NÉMET ISTENTISZTELET

Régi óhaja volt már a wellandon élő magyarországi német családoknak, hogy a saját anyanyelvükön is hallgathassák az Isten igéjét. Father Ipoly, az ujonnan érkezett s Wellandon lakó magyar ferences missiós atya összegyüjtötte e jámbor német ajku családokat s junius 30.-án, a 8 órai szent mise alatt német szent beszédet tartott nekik. Amennyiben a jövőben is összetartanak e német ajku családok s beállásukkal támogatják a wellandi magyar hitközséget, állandó német istentiszteletre tarthatnak számot. Összetartásban az erő s ha külön nyelvet beszélünk is, azért mégis csak testvérek vagyunk nemcsak a hitünk egységében, de az egy Hazában is.

---

mébe s átöntötte annak lelkébe a jóindulatát, a magyar barátságát, mely nem az üzletet, a hasznot nézi, hanem magyar honfitársa sorsát!

— Most még nem fizet kend semmit!

Tarabó János fölivelte vastag szemöldökét. A közjegyző folytatta:

— Mert én ezt a kontraktust most beteszem ide a fiókomba és itt hagyom két hétig. Ha két hét mulva is fönntartja kend a szándékát, akkor jöjjön ide be és akkor fizethet. De ha nem tartja fönn, akkor is jöjjön be s akkor ezt a kontraktust összetépheti még. Addig nem küldöm el sehová. Megértettük egymást?

Tarabó János nagyot nyelt, aztán érezve a nagy jóindulatot, mely feléje sugárzott, megragadta a közjegyző kezét.

— Megértettem nagyságos ur Maga az okosabbik, tegyen ugy, ahogyan jónak látja.

Azzal elkövetkezett Tarabó János és odament a kocsijához.

— Indulhatunk! — azzal csak nyult a bunda után, de a veje rá mozdult:

— A bunda most már engem illet, mert az enyém a birtok! Kend ül a saroglyába, én a bundába, oszt én fogom a gyeplüt!

Tarabó Jánost, mintha mellbe lökték volna. Az áldóját! Csak ugyan igaza van, mert ő már nem gazda többé.

— Jól van, fiam, — mondta a foga között — te vagy a gazda igazságod van. — Azzal hátrafordult a saroglyába. A veje kerítette nyaka köré a bundát, ő hajtotta a lovakat s hazafelé már a menyecske ült az ülésen az ura mellett.

Estére kirakták Tarabó János ágyát a kamrába. A szobában nincs helye többé ott a gazda alszik ezentul.

Tarabó János ebbe is belenyugodott. Hát, vigye ördög, ha már nem gazda többé, alszik a kamrában.

Hanem másnap már az asztalnál se került neki hely. Odanyujtottak be neki valami lötyedéket a kamrába.

Tarabó János nem szerette a lötyedéket, igen megkivánta a szalonnát. Bement hát az első szobába, ahol a szalonna lógott a gerendán.

A leánya azonban rákiáltott:

— Mit katangol ott a szobában?

— Szalonnát vágok!

— Hát még mit nem? Eleget zabálhatott délben, mit nyeszetüli azt a szalonnát?

— Mer éhes vagyok!

— Éhes? 'Szen nem dolgozik kee, mitül éhes? Aki nem dolgozik, ne is egyék!

Tarabó Jánosnak megmerevült a bicska a kezében. Egyszeribe gyilkos kedve támadt. Hát ilyen hálátlan kutya az ő lánya? Érdemes volna kivágni a nyelvét. De aztán hirtelen a közjegyzőre gondolt, meg a kontraktusra, mely még ott hever a fiókban két héten belül még összetéphetti. Lehiggadt a haragja. Becsatlintotta a bicskát és szó nélkül bement a kamrába, ledőlt az ágyra és halkan fütyörészett.

Másnap korán kelt, zajtalan bement az első szobába, leakasztotta a szegről a bundát, marokra fogta a fütyköst és gyalog ment a közjegyzőhöz.

— Hun az a kontraktus?

A közjegyző nevetve huzta ki a fiókot.

— Ugy-e jó volt nem elhamarkodni a dolgot?

Tarabó János ezer darabra tépte az irást és ujra megszorongatta a közjegyző kezét.

— Most aztán, amig élek, nem viseli más a bundát, csak én! — mondta elszántan és kifizette a közjegyzőt. Aztán haza ment és egyenesen az első szobába nyitott be.

— Marcsa! — kiáltott ki a lányának. — Visszavettem a birtokot, a kontrektust összetéptem! Ujra én vagyok a gazda én viselem a bundát! Megértettétek?

Marcsa kerekre nyitotta a szemét, eltátotta a száját, aztán hirtelen lekönyült feje a mellére.

Megfordult, szó nélkül kiment és nemsokára alázatosan cipelte vissza az ágyat a kamrából a szobába.